

บทที่ ๒

วิธีคำนวณงานและวิธีรวบรวมข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากร ได้แก่ นักเรียนชายและหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ จากโรงเรียนเบญจมราชูทิศ โรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์ และโรงเรียนนครชุมนาราชบุรี ซึ่งเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ และนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จากโรงเรียนการช่างราชบุรี โรงเรียนการช่างสตรีราชบุรีและโรงเรียนช่างทอผ้าไพฑาราม ซึ่งเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ รวมทั้งนักเรียนชายที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ ๕ ของวิทยาลัยหมู่บ้านจอมบึง ซึ่งเป็นโรงเรียนฝึกหัดครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาตอนต้น รวมเป็นนักเรียนทั้งสิ้น ๒๗๑ คน แยกออกเป็นนักเรียนชายจำนวน ๑๔๘ คน อายุเฉลี่ย ๑๔.๕๓ ปี และนักเรียนหญิงจำนวน ๑๒๓ คน อายุเฉลี่ย ๑๔.๑๖ ปี

โรงเรียนทั้งหมดนี้ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดราชบุรี ซึ่งแยกออกเป็นโรงเรียนในเขตอำเภอเมือง ๕ โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเบญจมราชูทิศ โรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์ โรงเรียนการช่างราชบุรี โรงเรียนการช่างสตรีราชบุรี และโรงเรียนนครชุมนาราชบุรี เขตอำเภอไพฑาราม ๑ โรงเรียน ได้แก่โรงเรียนช่างทอผ้าไพฑาราม และเขตอำเภอจอมบึงอีก ๑ โรงเรียน ได้แก่วิทยาลัยหมู่บ้านจอมบึง

เครื่องมือที่ใช้

๑. แบบสำรวจความสนใจเกี่ยวกับอาชีพ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากแบบสำรวจความสนใจเกี่ยวกับอาชีพ Strong Vocational Interest Blank^๑ และแบบสำรวจความสนใจในอาชีพสำหรับชั้นมัธยมศึกษา รวมทั้งศึกษาจากทฤษฎีการแบ่งอาชีพของ Ann Roe สร้างเป็นแบบสอบถามขึ้นเพื่อใช้สำรวจความสนใจในอาชีพต่างๆของนักเรียนโดยแจก

^๑ Edward K. Strong, Strong Vocational Interest Blank, (Stanford University Press, 1966).

แรงอาชีพต่างๆรวมทั้งสิ้น ๑๐๑ อาชีพ แบ่งออกเป็นหมวดหมู่ได้ ๘ ประเภทคือ อาชีพเกี่ยวกับ การให้บริการ อาชีพเกี่ยวกับธุรกิจ อาชีพเกี่ยวกับองค์การ อาชีพเกี่ยวกับเทคนิควิทยา อาชีพเกี่ยวกับกลางแจ้ง อาชีพเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ อาชีพเกี่ยวกับวัฒนธรรมทั่วไป และอาชีพเกี่ยวกับศิลปะและการบันเทิง ให้นักเรียนเลือกตอบว่าสนใจอาชีพใดมากที่สุด ส่วนอาชีพโลกที่นักเรียนสนใจแต่ไม่ปรากฏในแบบสอบถามนี้ก็เปิดโอกาสให้นักเรียนตอบมาได้

๒. แบบทดสอบบุคลิกภาพนี้ใช้แบบทดสอบ E P P S (The Edwards Personal Preference Schedule) ซึ่งสร้างขึ้นโดย Allen L. Edwards ในแบบทดสอบนี้มีคำถามทั้งสิ้น ๒๖๕ ข้อ แต่ละข้อมี ๓ ข้อย่อย ให้นักเรียนเลือกตอบข้อย่อยเพียงข้อเดียวที่เห็นว่าตรงหรือใกล้เคียงกับลักษณะของคนมากที่สุด (ดูภาคผนวก ก) แบบทดสอบนี้แสดงบุคลิกภาพด้านความต้องการ ๑๕ ประเภทคือ ความต้องการสัมฤทธิ์ผล ความต้องการเป็นผู้ตาม ความต้องการเป็นระเบียบ ความต้องการแสดงออก ความต้องการพึ่งตนเอง ความต้องการผูกไมตรีกับผู้อื่น ความต้องการเข้าใจตนเองและผู้อื่น ความต้องการขอความช่วยเหลือ ความต้องการมีอำนาจเหนือผู้อื่น ความต้องการยอมรับโทษ ความต้องการช่วยเหลือผู้อื่น ความต้องการเปลี่ยนแปลง ความต้องการอดทน ความต้องการคบเพื่อนต่างเพศ และความต้องการก้าวร้าว ความต้องการของแต่ละประเภทประกอบด้วยคำถาม ๑๕ ข้อ ข้อจริงมี ๑๕ ข้อ ข้อที่เพิ่มเข้ามาเป็นคำถามซ้ำเพื่อทดสอบว่าผู้ตอบได้ตอบด้วยความจริงใจหรือไม่ ข้อย่อยหนึ่งๆมี ๑ คะแนน ดังนั้นคะแนนสูงสุดสำหรับบุคลิกภาพด้านความต้องการแต่ละด้านจึงมี ๒๕ คะแนน

การทดลองแบบสอบถาม

๑. ผู้วิจัยได้นำแบบสำรวจความสนใจเกี่ยวกับอาชีพไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนศึกษานารีจำนวน ๑๕ คน แล้วนำมาปรับปรุงก่อนที่จะนำออกใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่แท้จริง

๒. แบบทดสอบบุคลิกภาพ E P P S นี้ ผู้วิจัยได้นำมาแปลและเปรียบเทียบกับฉบับภาษาไทยที่น่าจะระจิด ศรีพุทธรัตน์ ได้เคยนำมาใช้ในการวิจัยเรื่อง "การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวันกับการรับรู้ที่มีต่ออาจารย์ผู้สอนใน

ปีการศึกษา ๒๕๑๐" กับฉบับที่ น.ส. ละออ พงษ์พานิช ได้นำไปใช้ในการวิจัยเรื่อง "การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกลักษณะที่ปรากฏในกลุ่มชนบางอาชีพ" เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๖ แล้วปรับปรุงแก้ไขในด้านสำนวนภาษาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

การรวบรวมข้อมูล

๑. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามและแบบทดสอบทั้ง ๒ ชุดไปให้นักเรียนตอบด้วยตนเองทุกโรงเรียน โดยให้นักเรียนตอบแบบสอบถามที่เป็นการสำรวจอาชีพก่อน เมื่อเสร็จแล้วจึงให้นักเรียนตอบแบบทดสอบบุคลิกภาพ

๒. นำคำตอบของนักเรียนจากแบบสำรวจอาชีพมาแจกแจงความถี่เพื่อทราบจำนวนนักเรียนที่เลือกอาชีพต่างๆกันว่ามีเป็นจำนวนเท่าไร

๓. จัดนักเรียนที่เลือกอาชีพในหมวดเดียวกันเข้าเป็นกลุ่มเดียวกันเสียก่อน (Stratified random sampling) แล้วใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) เพื่อเลือกตัวอย่างประชากรออกมาใช้ในการวิจัย อาชีพหมวดโลกที่มีนักเรียนเลือกน้อยกว่า ๕ คนก็คัดเลือกไปไม่นำเข้ามาทำการวิจัยด้วย ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติ

กลุ่มตัวอย่างที่เลือกแล้วจากนักเรียนชายมีรวมทั้งสิ้น ๔๔ คน แบ่งออกเป็นกลุ่มอาชีพ ๒ กลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน ได้แก่อาชีพเกี่ยวกับเทคนิควิทยา อาชีพเกี่ยวกับองค์การ อาชีพเกี่ยวกับวัฒนธรรมทั่วไป อาชีพเกี่ยวกับการให้บริการ อาชีพเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ และอาชีพเกี่ยวกับศิลปะและการบันเทิง

ส่วนกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนหญิงมีรวมทั้งสิ้น ๓๐ คน จากกลุ่มอาชีพ ๕ กลุ่ม กลุ่มละ ๒ คน ได้แก่อาชีพเกี่ยวกับการให้บริการ อาชีพเกี่ยวกับวัฒนธรรมทั่วไป อาชีพเกี่ยวกับองค์การ อาชีพเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ และอาชีพเกี่ยวกับศิลปะและการบันเทิง

๔. นำคำตอบจากแบบทดสอบบุคลิกภาพ EPPS ของกลุ่มนักเรียนที่เลือกไว้เป็นกลุ่มตัวอย่างมาตรวจให้คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูลและค่าสถิติที่ใช้

๑. การสำรวจจำนวนนักเรียนที่เลือกอาชีพต่าง ๆ กันใช้ร้อยละ
๒. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพต่าง ๆ ทั้ง ๖ ด้านของนักเรียนที่เลือกอาชีพต่าง ๆ กันใช้ Analysis of Variance และ Duncan's New Multiple Range Test ซึ่งแยกออกเป็นรายละเอียดดังต่อไปนี้
 - ๒.๑ เปรียบเทียบบุคลิกภาพโดยส่วนรวม ของนักเรียนชายที่เลือกอาชีพแตกต่างกันทั้ง ๖ อาชีพ
 - ๒.๒ เปรียบเทียบบุคลิกภาพแต่ละด้านของนักเรียนชายที่เลือกอาชีพแตกต่างกันทั้ง ๖ อาชีพ
 - ๒.๓ เปรียบเทียบบุคลิกภาพแต่ละด้านของนักเรียนชายแต่ละกลุ่มที่เลือกอาชีพประเภทเดียวกัน
 - ๒.๔ เปรียบเทียบบุคลิกภาพโดยส่วนรวม ของนักเรียนหญิงที่เลือกอาชีพแตกต่างกันทั้ง ๕ อาชีพ
 - ๒.๕ เปรียบเทียบบุคลิกภาพแต่ละด้านของนักเรียนหญิงที่เลือกอาชีพแตกต่างกันทั้ง ๕ อาชีพ
 - ๒.๖ เปรียบเทียบบุคลิกภาพแต่ละด้านของนักเรียนหญิง แต่ละกลุ่มที่เลือกอาชีพประเภทเดียวกัน

b

Henry E. Garrett Statistics in Psychology and Education, (Longmans, Green and Co. New York, London Toronto, 5 th edition, 1960), pp.279-288 .

Allen L. Edwards, Experimental Design in Psychological Research, (Holt, Rinehart and Winston, Inc., New York, 3rd edition, 1968) pp. 130-133 .